

"วรรณคดีสำหรับครู"

กิตติพงษ์ ดารักษ์

การสอนวรรณคดียุคปฏิรูปการศึกษาไทย

แหล่งที่มา : <http://www.mcu.ac.th/>

วรรณคดีไทย เป็นภูมิปัญญาของกวีหรือนักประพันธ์ไทย เปรียบเสมือนเพชรล้ำค่าเป็นสมบัติคู่แผ่นดินไทยมาทุกยุคทุกสมัย ซึ่งสะท้อนภาพของสังคมไทยตามทัศนคติและประสบการณ์ของกวีที่อยู่ในสังคมนั้น ๆ โดยนำเสนอภาพตามมุมมองของตนผ่านตัวอักษรในแง่มุมต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านวรรณศิลป์ ออกคู่สายตาผู้อ่าน ดังนั้น การศึกษาวรรณคดี จึงเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ บรรลุจุดมุ่งหมายได้เป็นอย่างดี เพราะวรรณคดีก็คือ ภาพสะท้อนสังคมหรือเปรียบเสมือนกระจกเงาบานใหญ่ของสภาพสังคมไทย เพื่อให้การเรียนการสอนวรรณคดีไทยบรรลุวัตถุประสงค์ จึงขอเสนอแนวทางในการสอนวรรณคดีไทย ดังนี้ต่อไปนี้

๑. ผู้สอนวรรณคดี พึงระลึกถึงลักษณะสำคัญของวรรณคดีเอาไว้เสมอว่า วรรณคดีคือ ภาพสะท้อนสภาพสังคมแห่งยุคสมัย นักกวีหรือผู้ประพันธ์จะสะท้อนแนวคิด ทัศนคติของตนผ่านลงไปในเรื่องที่ผู้ประพันธ์ได้แต่งขึ้น ดังนั้น ผู้สอนจึงต้องหาวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนมองเห็นและวิเคราะห์ภาพ ตลอดจนแนวคิดที่กวีหรือนักประพันธ์สะท้อนออกมาให้ได้ใกล้เคียงที่สุด การนำเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์แห่งยุคสมัยมากล่าวถึงนั้น เป็นเพียงฉากหลังที่จะช่วยเสริมให้ภาพสะท้อนเด่นชัดขึ้นเท่านั้นแต่ไม่ใช่ประเด็นหลัก

๒. ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักใช้ความคิด ไคร่ครวญใช้สติปัญญาของตนในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น การอ่านงานวรรณคดีจะทำให้มองเห็นแง่มุมเรื่องราวชีวิตของผู้คนที่หลากหลายต่างยุคต่างสมัย พฤติกรรมของตัวละครในวรรณคดีเรื่องต่าง ๆ ที่จัดเป็นบทเรียนชีวิตจำลองที่ท้าทายให้ผู้เรียนได้รู้จักขบคิด ติดตาม ผู้สอนควรหยิบยกเรื่องเหล่านี้ขึ้นมาเป็นแบบฝึกประสบการณ์ชีวิตของผู้เรียนได้ทดลองใช้ทัศนคติและแนวคิดของตนในการไตร่ตรอง ไคร่ครวญ เพื่อพัฒนาความรู้และสติปัญญาของผู้เรียนเอง

๓. ควรเน้นให้ผู้เรียนมองเห็นความงดงามและศิลปะของการใช้ภาษาไทยในการรังสรรค์ ผลงานของกวีหรือนักประพันธ์ ซึ่งผู้เรียนควรจะได้เรียนเกี่ยวกับสุนทรียภาพ กล่าวคือ ความซาบซึ้งในรสคำ ความหมาย ความไพเราะ การเลือกสรรถ้อยคำอักษรที่ถูกบรรจงเรียบเรียงเพื่อก่อให้เกิดอารมณ์สะเทือนใจแก่ผู้อ่าน

๔. ควรใช้เนื้อหา เหตุการณ์ของวรรณคดีที่กวีได้รังสรรค์เอาไว้มาเป็นแรงจูงใจสำคัญในการที่จะทำให้ผู้เรียนเป็นผู้มีนิสัยรักการอ่านและเป็นผู้ใฝ่รู้อย่าง

เรียบเรียงโดย : นายพงษ์ศักดิ์ โพธิ์ธร; ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนสตรีสิริเกศ